

ст. н. с. II ст. д-р Наталия Рашкова
Институт за фолклор - БАН

Области на професионален интерес:

- музикална антропология;
- инструментално фолклорно музикално изпълнителство;
- локални етнокултурни и музикални традиции;
- културна идентичност и миграции (български общности в Унгария и Словакия, „български” словаци, българи католици, изселници в Турция);
- градска етномузикология;
- визуална антропология.

Образование, квалификации, професионално развитие:

- **1975–1980:** Национална музикална академия „Панчо Владигеров – специалност Музикознание;
- **1980:** магистър по музикознание; дипломна работа: Песните на панаирджийските певци Парушеви;
- **1980–1981:** специалист в Окръжния съвет за култура – Благоевград;
- **1982–1985:** Институт за музикознание при БАН – редовна докторантура;
- **1987:** доктор по изкуствознание; дисертация: По някои проблеми на отношението между песенния фолклор на Североизточна и Югоизточна България;
- **1986–1987:** проучвател в Института за фолклор при БАН;
- **1988–1995:** научен сътрудник в Института за фолклор при БАН;
- **от 1996:** старши научен сътрудник II степен в Института за фолклор при БАН.

Преподавателска дейност във висши училища

- **1995–2001:** хоноруван доцент по Етномузикология и Аудиовизуална етнология в ЮЗУ „Неофит Рилски”, Благоевград (Филологически факултет, Катедра по литература, специалност Етнология);
- **от 1996:** хоноруван доцент по Антропология на музиката и Музикална фолклористика в Нов български университет (Департамент Антропология, Департамент Музика);
- **от 1997:** хоноруван доцент по Етномузикология и Антропология на фолклорната музика в ПУ „Паисий Хилендарски” (Философско-исторически факултет, Катедра по етнология и философия, специалност Етнология);

ИЗСЕЛНИЦИ И МИГРАНТИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ НА БЪЛГАРО-ТУРСКАТА ГРАНИЦА: НАСЛЕДСТВО, ИДЕНТИЧНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

- от 2004: хоноруван доцент по Музикална антропология в СУ „Св. Климент Охридски” (Философски факултет, Катедра Културология, магистърска програма).

Изследователски проекти (подбрано):

- 1981–1986: Сакарски фолклор;
- 1987–1990: Фолклорът на населението в Ивайловградска община;
- 1989–1990: Фолклорната култура;
- 1991–2003: Теоретични и методологически проблеми на фолклористиката. Българо-унгарски сравнителни изследвания (ръководител на съвместен изследователски проект между Института за фолклор при БАН и Института по етнология при Унгарската АН);
- 1992–1993: Фолклорът на населението в Западните покрайнини – Трънска община;
- 1994–1997: Антропология на фолклора;
- 1995–1997: Културна идентичност – фолклорни модели – регионална принадлежност (финансиран от Националния фонд „Научни изследвания” при МОН);
- 1997–1999: Културна идентичност и колективна памет у българите католици (финансиран от Международния център по проблемите на малцинствата и културните взаимодействия);
- 1997–2001: Визуална антропология: погледът през обектива;
- 1998–2000: Общности и култура;
- 1999–2001: Човекът и природата: културни образи и културни технологии;
- 2000–2001: Визуалната антропология: камера, човек, събитие;
- 2001–2002: Фолклорният факт в съвременността;
- 2000–2005: Българи в Словакия – етнокултурни характеристики и взаимодействия (съвместен изследователски проект между Института за фолклор, Института за български език и Етнографския институт с музей при БАН и Института по етнология, Института по езикознание при Словашката АН и университетите в гр. Нитра и гр. Банска Бистрица, Словакия);
- 2004–2009: Българско-унгарски сравнителни изследвания в областта на фолклористиката. Етнокултурни традиции и съвременност (ръководител на съвместен изследователски проект между Института за фолклор при БАН и Института по етнология при Унгарската АН);
- 2002–2007: Нова българска енциклопедия. Раздел Етнология;
- 2004–2006: Градът: наследство и диалог между култури (финансиран от Националния фонд „Научни изследвания” при МОН);
- 2005–2007: Прояви на двойствена етнокултурна идентичност (Българо-словашки съпоставки) (съвместен проект между Института за фолклор при БАН и Института по етнология при Словашката АН);

ИЗСЕЛНИЦИ И МИГРАНТИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ НА БЪЛГАРО-ТУРСКАТА ГРАНИЦА: НАСЛЕДСТВО, ИДЕНТИЧНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

- **2007–2009:** Антропологично изследване на инструменталното фолклорно музикално изпълнителство (индивидуален проект)
- **2009–2011:** Изселници и мигранти от двете страни на българо-турската граница: наследство, идентичност, интеркултурни взаимодействия (финансиран от Националния фонд „Научни изследвания“ при МОН);
- **2009–2012:** COST (European Cooperation in Science and Technology) IS0803: Remaking Eastern Borders in Europe: A Network Exploring Social, Moral and Material Relocations of Europe's Eastern Peripheries.

Подбрани публикации:

Съставителство:

- Фолклорът на българите в чужбина. Български фолклор, 1994, № 1;
- Медии и фолклор. Български фолклор, 1996, № 5–6;
- Български фолклор, 1999, № 3;
- Българи в Словакия – етнокултурни характеристики и взаимодействия. Теренно изследване. С., Академично издателство „Проф. Марин Дринов”, 2005 (в съавт.);
- Сборник за народни умотворения и народопис. Кн. 62. Част 2. Фолклор от Сакар (Песни и инструментални мелодии). С., Академично издателство „Проф. Марин Дринов”, 2009.

Статии:

- Динамика на инструменталното инструментално изпълнителство. – Български фолклор, 1993, № 1, 65–73.
- Музикален дискурс и комуникативна ситуация във фолклора. – Български фолклор, 1993, № 3, 51–60.
- Whose Song Is the Best (Folk Music Tradition: An Inside View). – *Études balkaniques*, 1994, № 1, 43–50.
- Музикалност и фолклор. – Български фолклор, 1994, № 2, 24–29.
- Етномузикологията: обект, проблематика, развитие на идеите. – Български фолклор, 1996, № 3–4, 98–103.
- Фолклорната музика в словесен текст. – В: Език и свят. Съвременна филологическа проблематика. Пловдив, 1995, 259–264.
- Чабанская музыка и инструментальное исполнительство в болгарском фольклоре. – В: Традиционные инструменты и инструментальная музыка в Европе и Азии. Вып. 2. Санкт Петербург, 1995.
- Интерпретации на телесното в музикалнофолклорния инструментализъм. – Български фолклор, 1995, № 4, 42–56.

ИЗСЕЛНИЦИ И МИГРАНТИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ
НА БЪЛГАРО-ТУРСКАТА ГРАНИЦА: НАСЛЕДСТВО,
ИДЕНТИЧНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

- Фолклорната музика и селският панаир. – В: Празници и зрелища в европейската културна традиция през Средновековието и Възраждането. С., 1996, 143–149.
- Радио „Сигнал+” – обратната връзка. – Български фолклор, 1996, № 5–6, 15–18.
- Предци и музика във фолклорните текстове. – В: Предци и предтечи – митове и утопии на Балканите. Благоевград, 1997, 83–92.
- Българската музикална идентичност. – Български фолклор, 1998, № 1–2, 122–131.
- Иван Шишманов и проучването на българския музикален фолклор. – Български фолклор, 1999, № 3, 96–99.
- Музикално-танцовият фолклор в живота на българите в Унгария. – В: Българите в Унгария. Будапеща, 1999, 73–79.
- Звънците в „партиурата” на овчарската инструментална фолклорна музика. – В: Камбаната: бит, обред, мит. Пловдив, 1999, 59–64.
- Activities of Integration Between Folk Music in the Balkans at the Present Times. – Македонски фолклор, № 53. Скопје, 1999, 281–285.
- Folk Music in the Balkans. – In: The Bulgarian Voices Angelite. JARO Medien GmbH. Bremen, 2000, 20–23.
- Литургични песнопения в музикалната култура на католическата общност в Свишовско. – В: Локални общности (Културна идентичност – традиция – регионална принадлежност). С., 2000, 27–34.
- Възрастови параметри на инструменталното изпълнителство във фолклора. – В: Антропологични изследвания. Т. 1. С., 2000, 114–134.
- Reconstructing the Traditional Perceptions of Folk Music through the Oral Narratives of Instrumentalists. – In: Talking History. Sofia, 2000, 243–250.
- Църковни песни на банатските българи. – Български фолклор, 2001, № 1, 13–21.
- Bolgárok Magyarországon. A közösségi identitás és a kultúra összefüggései (Българите в Унгария. Поддържане на общностен идентитет чрез културата) – In: Tanulmányok a magyarországi bolgár, görök, lengyel, örmény, ruszin nemzetiség néprajzából. Budapest, 2002, 192–202 (на унгарски и български ез.).
- „Един чете Умберто Еко, друг – приказки народни...” (Културни измерения на общностната идентичност – българите в Унгария“) – В: България и Унгария – 1000 години заедно. Bolgárok es magyarok – 1000 éve együtt. Budapest, 2001, 153–160.
- Женското свирене във фолклорната култура. – Български фолклор, 2001, № 4, 45–55.
- Български музикален фолклор (Структурни особености, песенни цикли, музикалнофолклорни диалекти). – В: Фолклорната култура и човекът. Пловдив, 2002, 92–114.

ИЗСЕЛНИЦИ И МИГРАНТИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ НА БЪЛГАРО-ТУРСКАТА ГРАНИЦА: НАСЛЕДСТВО, ИДЕНТИЧНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

- Фолклорната музикална култура. – В: Сакар. Етнографско, фолклорно и езиково изследване. С., Академично издателство „Проф. Марин Дринов”, 2002, 410–438.
- Словашките българи: етнокултурна идентификация на „второто поколение. – В: Антропологични изследвания. Т. 4. С., 2002, 117–130.
- Музикално изразяване на идентичност в чуждоезична среда. – Българско музикознание, 2003, № 4, 103–109.
- За художественото единство във фолклорната култура. – В: Общности и култура. Пловдив, 2003, 81–97.
- Антропологичният поглед към музиката. – В: Ловци на умове II. С., 2003, 94–100.
- Фолклорът – образ и ценност в туристическия продукт. – В: Фолклор, културно наследство и туризъм. Бургас, 2004, 41–47.
- Словашките българи от „второто” поколение и българският културен код. – In: *Bulhari na Slovensku. Etnokultúrne charakteristikí a súvislosti.* Bratislava, 2005, 123–132.
- Фолклорни традиции в днешната празнична култура на българите в Словакия. – В: Традиционни символи и обичаи в съвременната празнична култура. Бургас, 2005, 19–24.
- Съвременни шамански практики в градска среда. – В: Проблеми на българския фолклор. Т. 10. С., 2005, 91–99.
- Влияние на родствените връзки при усвояването на фолклорномузикалния инструментализъм. – Български фолклор, 2005, № 3, 51–56.
- Визуални източници за етнокултурно познание (фотографии и видеодокументация на българската общност в Унгария). – В: 90 години Дружество на българите в Унгария. Будапеща, 2005, 90–97.
- Трифон Зарезан, вино и кукери (Адаптация на фолклорна обредност в новосъздаден градски празник. – В: Брегът – морето – Европа. С., 2006, 280–283.
- Български фолклор в международни музикални проекти – естетика на смесването и интеркултурен диалог. – В: Музиката – традиции и съвременност. Благоевград, 2006, 170–174.
- Полифоничната музикална „партитура” на Асеновград – локална културна специфика. – Български фолклор, 2007, № 1, 25–36;
- Теоретични импулси за етномузикологията. – В: Проф. Тодор Ив. Живков и съвременната българска фолклористика, етнология и антропология. Чипровци, 2007, 133–138.
- Параметри на промените във фолклорното инструментално изпълнителство. – В: Между фолклора и историята. Годишни четения по хуманитаристика – Бургас `2006. Т. 6. Бургас, 2007, 71–76.
- Инструменталистът във фолклорната музикална култура на Сливенско (Музикалноантропологични наблюдения). – В: Годишник на Регионален исторически музей – Сливен. Т. 1. 2008, 157–176.

ИЗСЕЛНИЦИ И МИГРАНТИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ НА БЪЛГАРО-ТУРСКАТА ГРАНИЦА: НАСЛЕДСТВО, ИДЕНТИЧНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

- Свирачи и хороиграчи: музикално-танцовото взаимодействие. – Български фолклор, 2008, № 2, 50–59.
- Фолклорна музика без граници (Взаимовръзка и диалогичност сред музиканти от България и Турция) – В: 130 години българо-турски дипломатически отношения, С., 2009.
- Етномузиката – потребност на съвременния свят. – В: Фолклорът – живата връзка между различните култури. Годишни четения по хуманитаристика, Бургас `2007 (под печат).
- Интернет като изследователски „терен“ за етномузикологията. – В: 60 години музикознание в БАН (под печат).
- Фолклорно знание за свирачи, инструменти и музика в песенни текстове от Сакар. – В: Сборник в памет на проф. Т. Ив. Живков (под печат).

Членство в организации, експертни комисии, редакционни колегии:

- **1996–2006:** учредител и член на Център за етнологии и фолклористични изследвания;
- **1995–1996:** член на Комисията за фолклор и любителско творчество при Министерството на културата;
- **1997–1999:** член на Експертния съвет по етнология в Международния център по проблемите на малцинствата и културните взаимодействия;
- **1995–2000:** член на редакционната колегия на списание „Български фолклор“ (Списание за фолклористични, етнологии и антроположки изследвания).

Контакти:

Институт за фолклор при БАН
ул. Акад. Г. Бончев, бл. 6
София 1113
Тел.: +359 2 979 30 11
E-mail: natalia.rashkova@gmail.com